

En kort status fra uddannelsesgruppen i

DMCG-PAL

- Værktøjskassen
- Resultater
- Vejen frem
- Uddybes i workshops

V/ Marianne Bentzen

Hvilke uddannelsesgrupper?

- * **Social-og sundhedsassistent gruppen (6)**
- * **Sygeplejerskegrupperne**
  - * **A (4)**
  - * **B (4)**
  - * **C (5)**
- * **Koordinationsarbejdsgruppen (5)**
- * **Præstegruppen (1)**
- * **Socialrådgivergruppen (1)**
- * **Lægegruppen: Dansk Selskab for Palliativ Medicin**
- * **27 (21)**

Uddannelsesarbejdet

Forbereder til professionsudvikling i palliation ved at styrke:

- Relevante faggruppers kompetenceberedskab i klinisk praksis, i uddannelse og i forskning
- Den enkeltes evne til at reflektere over og aktivt udvikle og forske i egen praksis
- Tværfaglig integration

Værktøjskassen:

Uddannelsesteoretisk referenceramme

- * A,B,C niveauerne
- * Struktur: 7 kompetenceroller
- * Centrale begreber i hver rolle
  - * Viden, færdigheder og holdninger
  - * 3 taxonomier
  - * 4 kundskabsområder

De syv kompetenceroller

- ✓ Professionel
- ✓ Klinisk sygeplejerske på bachelorniveau
- ✓ Kommunikator
- ✓ Samarbejder
- ✓ Leder & Koordinator
- ✓ Sundhedsfremmer
- ✓ Udvikler

Uddannelsesgrupperne har vurderet

- * Hvilke kompetencekrav, der bør indgå i 7 de kompetenceroller og anbefaler, at de overføres til indholdet i palliativ grund-, videre- og efteruddannelser for den relevante faggruppe

Professionel – A niveau

Viden

- Etik og omsorg
- Jura
- Patientologi og palliation
- Lidelse
- Thanatologi

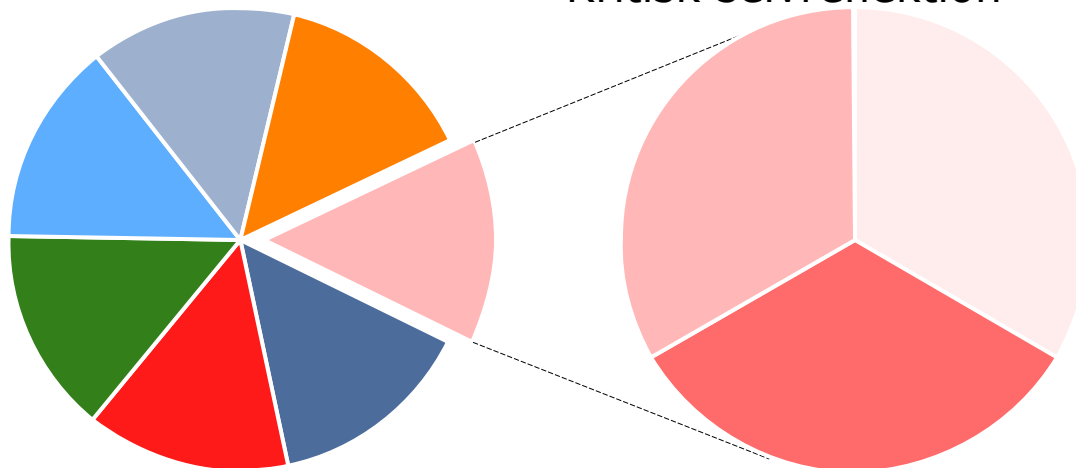
Færdigheder

- Udfører sygepleje ift. virksomhedsområdet med:
  - Videnskabelig kundskab
  - Etisk / moralsk kundskab
  - Personlig kundskab
  - Æstetisk kundskab

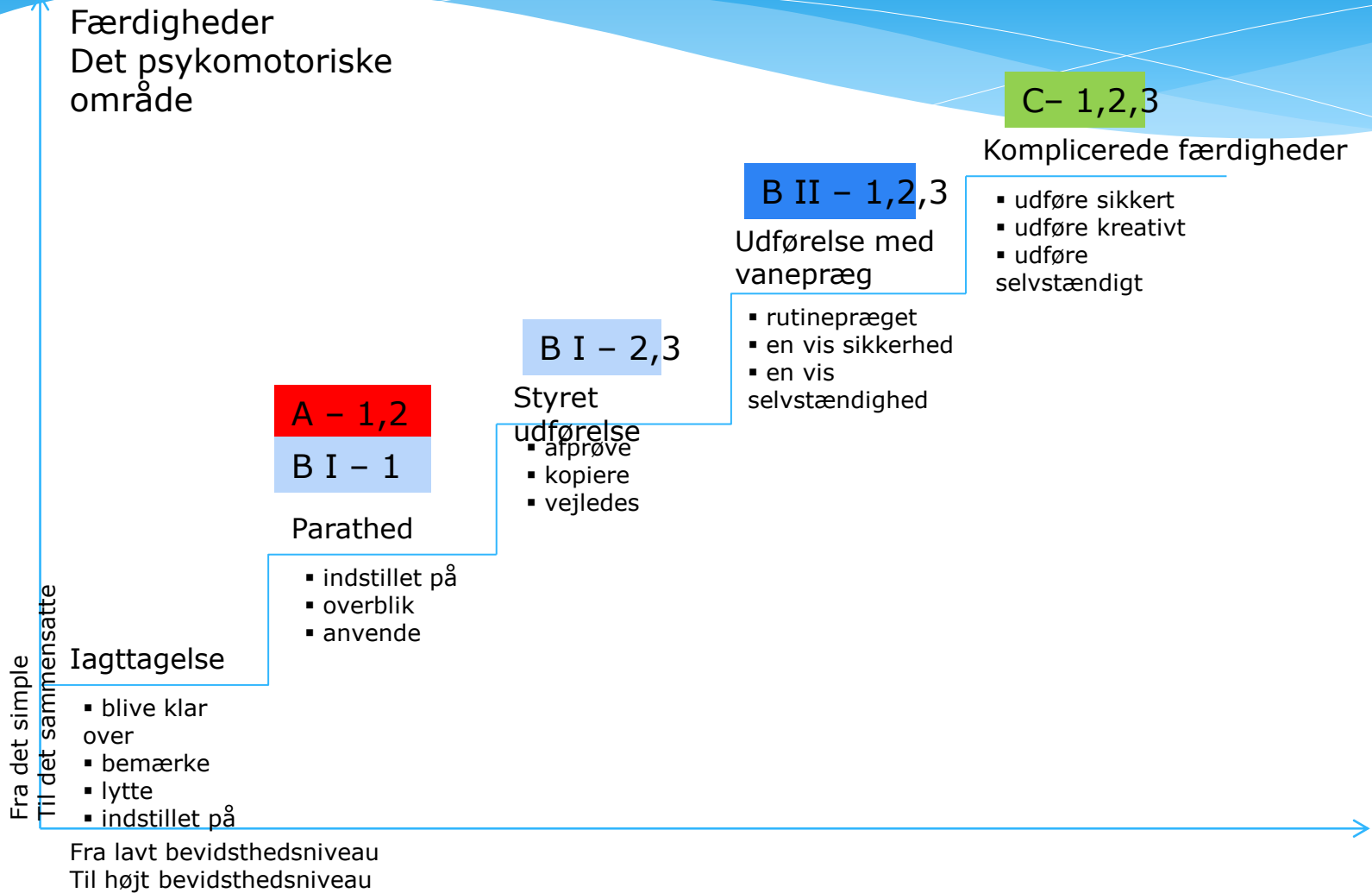
Holdninger

- Har omsorg for
- Udviser respekt, tolerance og rummelighed
- Bevidst om sprog, sansning, intuition, handlinger, og adfærd i interaktionen mellem mennesker
- Kritisk selvrefleksion

- ✓ Professionel
- Klinisk sygeplejerske på bachelorniveau
- Kommunikator
- Samarbejder
- Leder & Koordinator
- Sundhedsfremmer
- Udvikler

Simpsons taksonomi

Resultater og forventede resultater

Udkast til kompetencerapporter:

- * Sygeplejersker på det basale, det udvidede basale og det specialiserede niveau svarende til A, B og C niveau
- * Social-og sundhedsassistenter det basale og udvidede basale

Artikel:

- * ”Omsorg”, nov. 2011
- Redskaber i kompetencebaseret curriculum træning i Danmark
-En indføring i DMCG-PAL´s uddannelsesarbejde

- * Notat vedr. videreuddannelse indenfor palliation til sundhedsprofessionelle med en mellemlang videregående uddannelse . Maj 2011:
- * Socialrådgivere: Opstartfase
- * Præst: Opstartfase
- * Psykologer og læger
Faglige Selskaber

2 dages uddannelsesseminar november/december 2011

Nøglepersonuddannelsen

Form:

- * Ressource/nøglepersonuddannelserne er bl.a. karakteriseret ved, at ikke to uddannelser har samme uddannelseslængde. Uddannelseslængden varierer fra fire til 16 undervisningsdage.

Netværk:

- * Netværksdannelsen omkring nøglepersonerne er overalt veludviklet og findes vigtig i forhold til en forsat styrkelse og udvikling af den palliative indsats

Mål og midler må afklares og besvares

- * Skal nøglepersonuddannelsen organiseres som en national, regional eller lokal uddannelse?
- * Hvordan skal nøglepersonfunktionen (kompetenceniveau, opgaver og ansvar) defineres fremover i forbindelse med stigende kompleksitet i opgaverne på det udvidede basale niveau?
- *
- * Hvordan sikre løbende uddannelse af C-personale og på hvilket niveau og til hvilke funktioner?

Hvordan skal nøglepersonsuddannelse, diplommoduluddannelse og organiseringen af den palliative indsats relateres til hinanden?

- * Fire af Danmarks syv professionshøjskoler / University College udbyder Sundhedsfaglig Diplomuddannelse indenfor palliation.
- * Uddannelsesudbyderne samarbejder på landsplan og PAVI deltager i et årligt møde.
- *
- * Lilian Hove Andersen **VIA**
- * Ellen Sanddahl Sørensen **UC Syddanmark**
- * Bodil Laursen **UC Sjælland**
- * Helen Frost **UC Sjælland**
- * Lene Sørensen **Metropol**

Notat om diplomuddannelse i palliation forår 2011

Og dette må tænkes med

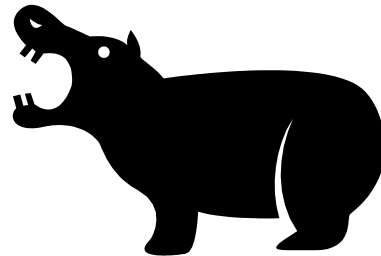
Hvordan sikres videndeling, adgang til eksterne læringskilder og systematisk evaluering ?

Indsamling af uddannelsesbehov. Nationalt , regionalt og lokalt?

Netværksdannelse på mange planer?

Høring 1. halvår 2012

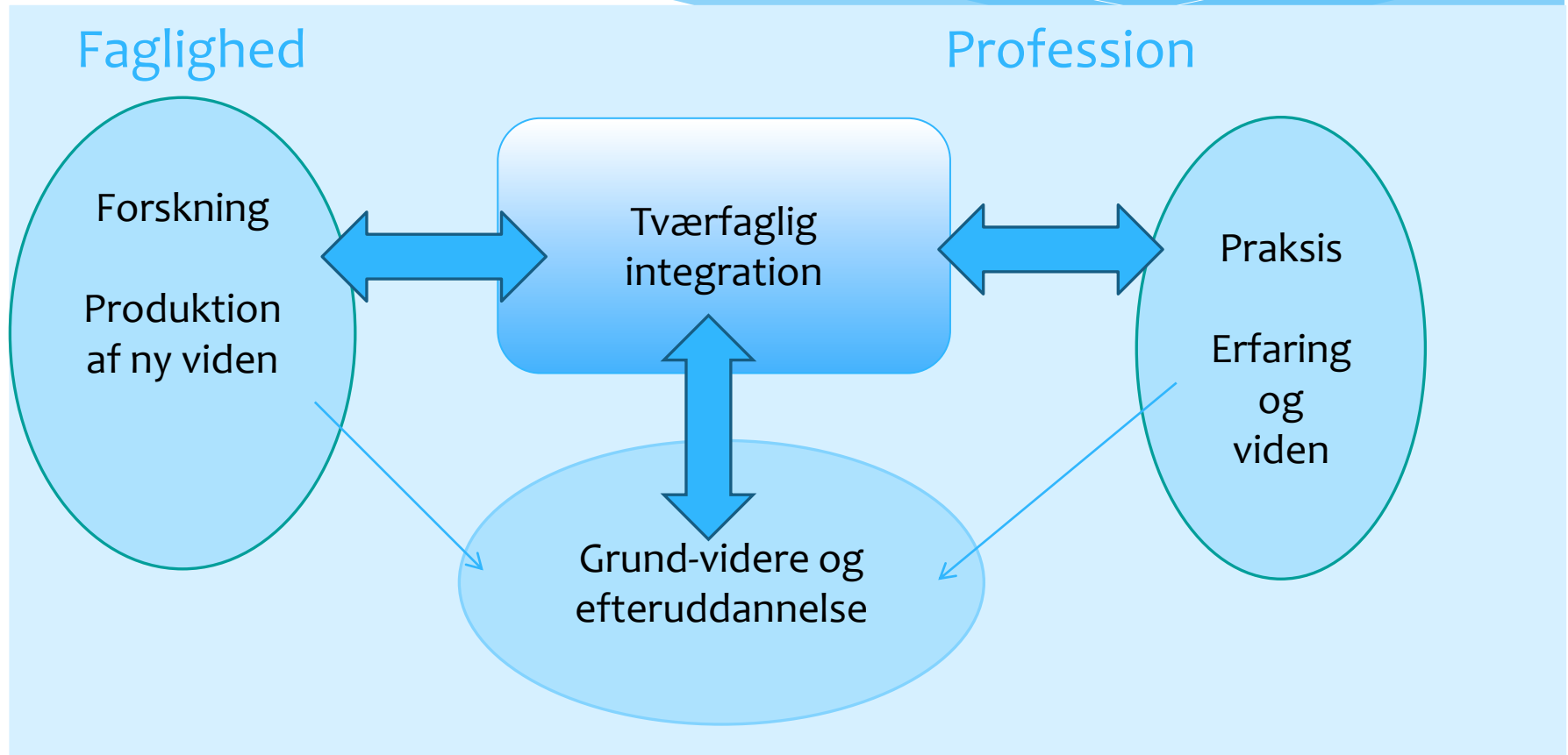
Forslag til implementering

Noget om at mestre og integrere
kliniske retningslinjer,
kompetenceroller
i praksis og sammenhæng med
database i det palliative felt

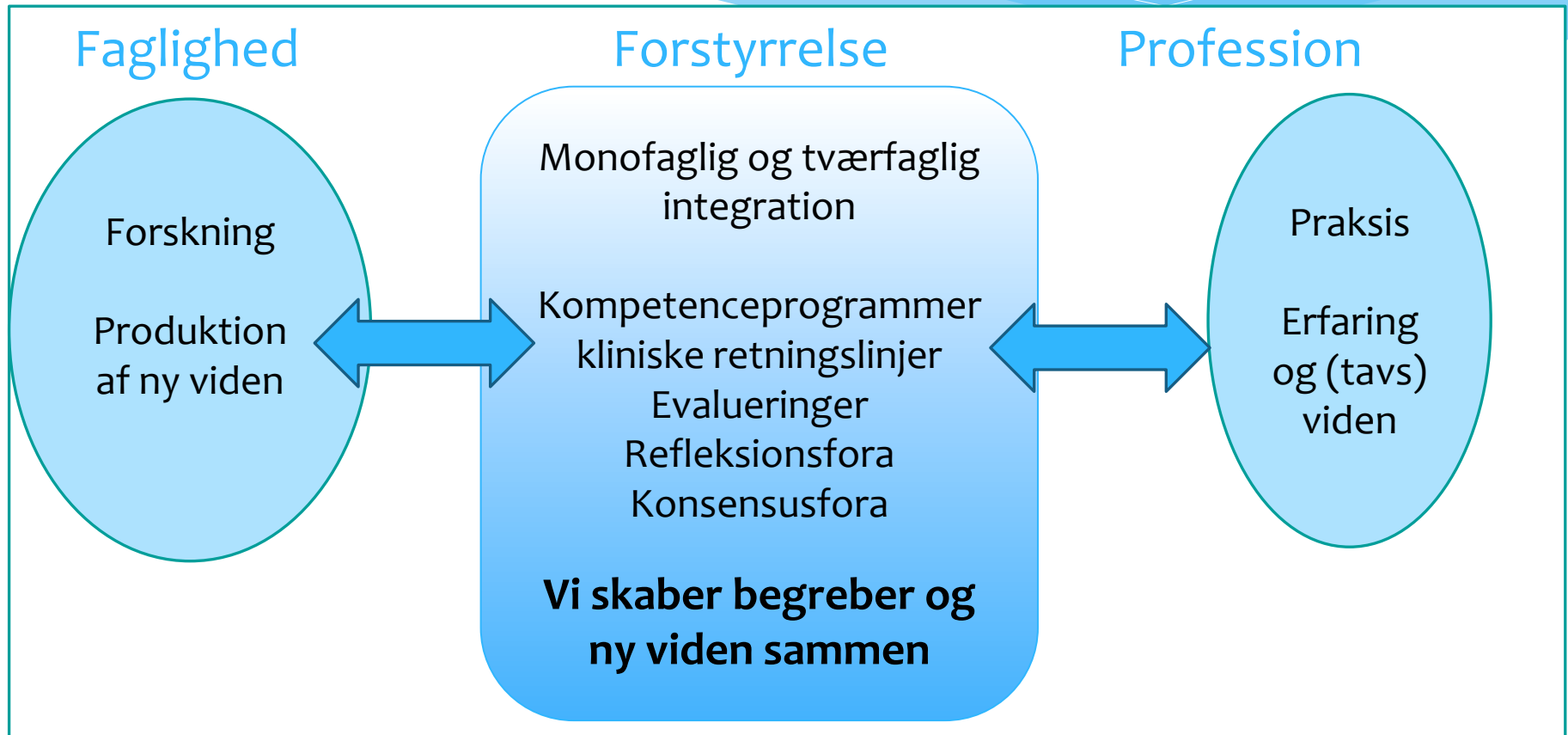

Et sammenhængende fagfelt med tværfaglig integration som mål og middel

DMCG PAL har en dobbelt forpligtigelse:

Monofaglig udvikling og tværfaglig integration

Kompetencerolle: Klinisk palliativ sygeplejerske

Forebygger, lindrer og vurderer
basale og komplekse symptomer
som opleves af patienten og/eller
de pårørende

Klinisk sygeplejerske på bachelorniveau

Viden

- Livstruende sygdomme
Årsager, symptomer, behandling, prognose
- Faglige standarder og kliniske retningslinjer
- Palliative stadier og:
  - Fysiske, psykiske, sociale og åndelige implikationer

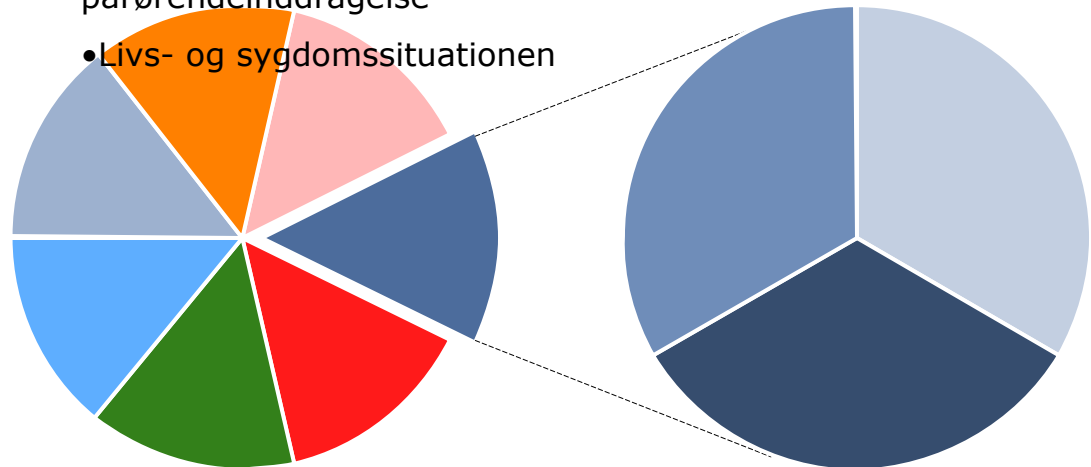
Færdigheder

- Fagligt skøn og klinisk beslutningstagen
- Forløbsplan udarbejdes
  - Behovsvurdering og målsætning
  - Faglig viden, etisk omtanke, begrænset erfaring
  - Patient- og pårørendeinddragelse
  - Livs- og sygdomssituationen

Holdninger

- At ville kende patient og pårørendes præferencer og indrette professionsfagligheden ift. dette
- Selvindsigt
  - kende egne styrker og svagheder og handler derpå

- Professional
- ✓ Klinisk sygeplejerske på bachelorniveau
- Kommunikator
- Samarbejder
- Leder & Koordinator
- Sundhedsfremmer
- Udvikler

Kompetencekort:dyspnø

- * **Indgående og opdaterede færdigheder i forhold til afdækning af patientens behov ☺: Kan du/ JA eller Nej**
- * Vurdere de fysiske, psykologiske, sociale og åndelige / eksistentielle årsager /sammenhænge til dyspnø
- * Formidle praktiske copingstrategier og åndedrætsøvelser for at lindre angst /panik angst
- * Opstille mål for plejen ved livets afslutning ved svær dyspnø
- * Balancere mellem håb og ærlighed i at drøfte behandlingsmuligheder, og drøfte de etiske spørgsmål, der opstår ved livets afslutning
- * Arbejde med forskellige patientgrupper (f.eks, hjertesvigt, lungesygdom, demens)
- * vejlede "vanskelige" patienter og familier

E-læring: multiple choice

Sæt kryds i de rigtige udsagn:

Den medicinske behandling af dyspnø er

- Morfin
- Røde dråber
- Midazolam
- Diuretica
- Ilt

Hvad bør prøves først og hvorfor

- Frisk luft
- Ventilator
- Håndholdt vifte
- Ilt
- Jeg beder patienten om at trække vejret roligt

Tværfagligt nationalt kursus. Certificering.

- * Faggruppen lærer at
- * Vurdere dyspnø og andre generende følge symptomer ved hjælp af validerede værktøjer
- * Forstå brug af opioider, benzodiazepiner, toksicitet herunder, myter, fobier
- * Kommunikere, dokumentere og evaluere effektiviteten af interventioner ud fra kompetencebeskrivelserne (de 7 roller)
- * Inddrage patient og pårørende

Tværfagligt kompetencekort: lindring ad dyspnø

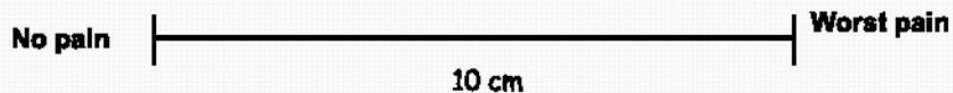
Læge	Fys.terapeut	Spl.	SSA	Psykolog
Vurderer årsager, undersøgelser og farmakologisk behandling	Vurderer effekt af behandling Hvad hæmmer og hvad lindrer	Vurderer udbytte i forhold til Lejring Guidet afspænding Massage	Træner i brug af kørestol, rollator og toiletstol	Vurderer psykiske og eksistentielle faktorer ved respiratorisk panik.

Dokumentation

Validated and most frequently used pain assessment tools.

Validated assessment tools for the assessment of pain

Visual Analogue Scale

Verbal scale

• none	1
• Very mild	2
• mild	3
• Moderate	4
• severe	5
• Very severe	6

Numerical scale

No pain 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Worst pain

Ripamonti C I et al. Ann Oncol 2011;22:vi69-vi77

Plan for det videre forløb og organisering af uddannelsesprojekt 2010 – 2014

Opstartfase og cykliske forløb. Start oktober 2010: Konsensus om værktøjskassen. Faggrupper tilsluttes og afvikles . Netværksdannelse og ad. hoc grupper tilsvarende.

Udviklingsfase: Start oktober 2010: Analyse, vurdering og beskrivelse af **indholdet** og niveau i 7 monofaglige kompetenceroller.= Rapport til høring

Høringsfase: 2012 marts – juli: Rapport fra sygeplejersker, A,B, C. Social-og sundhedsassistenter, B. Forslag til høring? Høringspartnere? Tværfaglig godkendelsesproces?

Implementeringsfase : Udgangspunkt for Sundhedsaftalerne og aftaler med regioner, kommuner? Frikommuneprojekt? Aktivering af kompetencerne: hvem skal have ansvaret for opdateringer og ajourføring?
National strategi?

Driftsfase: 2014? Økonomiske konsekvenser? Nationalt kompetencecenter?

Koordinationsgruppen for uddannelse

Marianne Mose Bentzen (formand) Jorit Tellervo
Steen Bonde, Anne Nissen, Kristine Winther

SOSU-assistenters <i>Medlemmer:</i> Maibritt Schiønning Jensen Ingelise Bøggild Maibritt Møller Birgitte Topp- Jakobsen Marianne Mose Bentzen Marianne Sivertsen <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i> Marianne Mose Bentzen	Læger Psykologer Fysioterapeuter	Sygeplejersker grunduddannelse <i>Medlemmer:</i> Kirsten Halskov Madsen (tovholder) Lisbeth Christiansen Karen Stølen Birthe Ørskov <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i> Kirstine Winther	Sygeplejersker basalt niveau <i>Medlemmer:</i> Ina Lillevang Birte Rasmussen Lene Munk Winnie Marotzke <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i> Marianne Mose Bentzen	Sygeplejersker spec. niveau <i>Medlemmer:</i> Helle Mathiesen (tovholder) Jeanette Øland Nielsen Jorit Tellervo Kirsten Kopp Lotte Brøndum <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i> Jorit Tellervo	Socialrådgiver <i>Medlemmer:</i> Anne Nissen (tovholder) <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i>	Præster <i>Medlemmer:</i> Steen Bonde (tovholder) <i>kontaktperson i koordinationsgruppen:</i> Marianne Mose Bentzen
--	---	--	---	---	--	--

Kompetence niveau	Uddannelses niveau	Anvendelse på palliativt niveau
A: Basalt	Prægraduat	<p>Grundlæggende palliative kompetencer, der formidles via formel uddannelse på korte, mellemlange og lange grunduddannelser.</p> <p>Kompetencerne anvendes på basalt niveau og som udgangspunkt på specialiseret niveau.</p>
B: Udvidet	Postgraduat, basalt	<p>Udvidede kompetencer, der indgår som en del af det kliniske arbejde. Kan formidles både via formel og ikke-formel uddannelse til fagprofessionelle med korte, mellemlange og lange uddannelser.</p> <p>Kompetencerne anvendes på basalt niveau i almen praksis, kommuner og på sygehusafdelinger samt på det specialiserede niveau.</p>
C: Specialiseret	Postgraduat, specialiseret	<p>Særlig uddannelsesmæssig kompetence målrettet ledere, undervisere og forskere.</p> <p>Formidles via formel efter- eller videreuddannelse til fagprofessionelle med relevant erfaring på niveau B.</p> <p>Kompetencerne anvendes især på specialiseret palliativt niveau.</p>

- * Har udarbejdet en værktøjskasse: begrundelser for valg af
- * Beskriver mono-og tværfaglige kompetencer i palliation
- * Kommer med forslag til indhold i grund-efter- og videreuddannelse (læseplaner)
- * Sender ovenstående til høring,
- * Har forslag til implementering og opfølgning
- * Udarbejde planer for arbejdsproces, implementering, formidling og tidsramme

Mål :Tværfaglig integration

- * Når faggrupperne kan spejle sin praksis i forskning og systematiserede kompetencer som både rummer en mangfoldighed og tværfaglighed = **integreret enhed mellem forskning, uddannelse og praksis**
- * Kompetenceroller
- * Kliniske retningslinjer
- * Databaser

- Det er vores erfaring, at hverdagens små og store udfordringer kræver en stærk rygrad og en brugbar bagage i rygsækken
- DMCG-PAL byder ind med et tværfagligt kompetenceredskab og kliniske plejeplaner og er interesseret i at følge og evaluere udviklingen nationalt og lokalt
- Det gør vi, fordi vi ellers risikerer , – tvunget af dagligdagens mangfoldighed af beslutninger – at blive overladt til synsninger og ”vi plejer”

Høringspartnere- Hvem - Sekretariat og PAVI kan bistå

Uddannelse i palliation

Uddannelsesplaner for
præ- og post graduat
uddannelse

- Grunduddannelse
- Diplom , master,
Specialuddannelse

Kommuner og regioner
har ansvar at varetage de
palliative opgaver

Planer for
kompetenceudviklingen

- Uddannelse af
nøglepersoner
- Udbudte kurser
- Rekvirerede kurser

Arbejdsgivere for
arbejdets udførelse

Planer for
kompetenceudviklingen

- Primær sektoren
- Sekundærsektoren
- Hospicer, team , afdelinger

Implementeringsforslag: Tilslutningsmodel

- Undervisere på C niveau indgår i et forpligtende samarbejde med regioner/kommuner om at undervise på B niveau
- Andre aftaler om udvikle praksis og skabe fælles begreber inden for udvalgte strategiske indsatser – herunder evaluering
- altså en fælles indsats med resultater som kvalificerer professionsarbejdet i det palliative fagfelt
- Sundhedsaftaler